

Udskriftsdato: 30. december 2025

VEJ nr 9319 af 17/07/2012 (Gældende)

Vejledning om kompetencevurdering i den tandlægelige videreuddannelse (Til uddannelsessøgende tandlæger og uddannelsesafdelinger)

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Sundhedsstyrelsen

Vejledning om kompetencevurdering i den tandlægelige videreuddannelse

(Til uddannelsessøgende tandlæger og uddannelsesafdelinger)

1. Indledning

I henhold til § 6, stk. 3 i Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1020 af 26. august 2010 om uddannelse af specialtandlæger udarbejder Sundhedsstyrelsen en vejledning for evaluering og kompetencevurdering af den enkelte uddannelsessøgende.

Vejledningen gælder for uddannelsesforløb i såvel introduktions- som hoveduddannelsen efter 2010-uddannelsesordningen.

Vejledningen indeholder rammer og hovedprincipper for kompetencevurderingen med særlig vægt på de situationer, hvor kompetencer ikke opnås som planlagt, eller hvor uddannelsesforløbet ikke kan godkendes.

2. Uddannelsesplan

I henhold til § 4 i Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1020 af 26. august 2010 om uddannelse af specialtandlæger, udarbejder ansættelsesstedet og den uddannelsessøgende tandlæge inden for rammerne fastsat i uddannelsesprogrammet, en individuel uddannelsesplan.

Uddannelsesplanen er en individualisering af uddannelsesprogrammet til den uddannelsessøgende tandlæge, hvor indsatsområder er identificeret og en plan for, hvornår og hvordan kompetencerne konkret erhverves på det enkelte uddannelsessted, herunder også i forbindelse med kurser og eventuelt fokuserede ophold.

Uddannelsesplanen har til formål at understøtte kompetenceudviklingen ved at rette fokus i uddannelsesforløbet mod erhvervelse af kompetencer i takt med udviklingen af den uddannelsessøgende tandlæges aktuelle kompetenceniveau og i takt med afdelingens mulighed for at give uddannelsesstilbud.

Uddannelsesplanen for det enkelte uddannelsessted skal angive, hvilke obligatoriske kurser, den enkelte tandlæge skal deltage i under uddannelsesforløbet. Hvis tidspunkt for afholdelse af et obligatorisk kursus ikke kendes ved udarbejdelse af uddannelsesplanen, skal det fremgå på hvilket tidspunkt deltagelse i kurset senest skal være besluttet. Den uddannelsessøgende tandlæge har ansvaret for, at alle obligatoriske kurser er gennemført og godkendt inden afslutningen af uddannelsesforløbet.

Uddannelsesplanen udarbejdes i fællesskab af ansættelsesstedet og den uddannelsessøgende tandlæge umiddelbart efter tiltrædelse i hvert uddannelseselement. Uddannelsesplanen skal foreligge godkendt af både ansættelsessted og den uddannelsessøgende tandlæge senest 4 uger efter første ansættelsesdag i intro- og hoveduddannelsesforløb.

Uddannelsesplanen er et dynamisk værktøj, og ansættelsesstedet og den uddannelsessøgende tandlæge har et fælles ansvar for, at uddannelsesplanen løbende udvikles og justeres. Mindre justeringer af uddannelsesplanen kan aftales mundtligt mellem den uddannelsessøgende og vejleder.

Hvis der i et uddannelsesforløb indgår flere uddannelseselementer, skal gennemførelsen af hvert uddannelseselement være godkendt senest ved påbegyndelsen af ansættelse i næste element.

Undtagelse herfra kan kun ske, såfremt der mellem ansættelsesstederne for de pågældende uddannelseselementer indgås aftale herom og der udarbejdes justeret uddannelsesplan, som godkendes af begge ansættelsessteder og den uddannelsessøgende tandlæge, jf. afsnit 5.

For problematiske forløb, hvor en aftale mellem ansættelsesstederne ikke kan opnås, inddrages Sundhedsstyrelsen.

3. Kompetencevurdering af den uddannelsessøgende tandlæge

Under hvert element af uddannelsesforløbet har ansættelsesstedet ansvar for, at den uddannelsessøgende tandlæge løbende kompetencevurderes. Både ansættelsesstedet og den uddannelsessøgende har pligt til at være opmærksom på, om opnåelse af kompetencer sker som planlagt i uddannelsesplanen.

I forbindelse med den løbende uddannelsesproces er det vigtigt, at enhver aftale eller lign. mellem den uddannelsessøgende tandlæge og ansættelsesstedet, der er af betydning for uddannelsesforløbet og erhvervelse af kompetencer, foreligger dokumenteret i skriftlig form. Ansættelsesstedet har ansvaret for, at den efter omstændighederne nødvendige dokumentation foreligger. Den uddannelsessøgende skal altid have mulighed for at kommentere den skriftlige dokumentation.

4. Dokumentation

Alle opnåede kompetencer, der er knyttet til det enkelte uddannelseselement jf. uddannelsesprogrammet, skal attesteres af den uddannelsesansvarlige tandlæge i logbogen med dato og underskrift ud for hver enkelt kompetence. Der skal afsluttes med stempel/afdelingens stempel og læselig underskrift for hvert uddannelseselement.

Hvis alle planlagte kompetencer i det pågældende uddannelseselement ikke erhverves, skal der indgås ny aftale mellem den uddannelsessøgende og de pågældende afdelinger. Logbog, evt. indgåede aftaler, attestation for tidsmæssigt gennemført uddannelseselement og godkendt teoretisk uddannelse er den formelle dokumentation for at kunne søge om specialtandlægeanerkendelse. I ortodonti skal der herudover foreligge bevis for bestået eksamen.

5. Justering af uddannelsen

Hvis kompetencer ikke opnås som planlagt, har ansættelsesstedet ansvaret for, at uddannelsesplanen justeres. Den justerede plan skal angive, hvornår og hvordan manglende kompetencer kan opnås.

Vurderer ansættelsesstedet, trods én eller flere justeringer af uddannelsesplanen, at der er risiko for, at kompetencerne i henhold til uddannelsesprogrammet ikke kan opnås indenfor den fastsatte tidsramme, indkalder ansættelsesstedet til en samtale med den uddannelsessøgende tandlæge. Den uddannelsessøgende tandlæge skal på forhånd orienteres om temaet for mødet og tilbydes mulighed for at have en bisidder med til samtalen. På grundlag af samtalen udarbejder ansættelsesstedet en justeret uddannelsesplan og et referat af samtalen. Uddannelsesplan og referat skal foreligge senest 2 uger efter samtalen og godkendes af den uddannelsessøgende tandlæge.

Ansættelsesstedet fastlægger en tidsplan for opfølgende samtaler mellem ansættelsesstedet og den uddannelsessøgende samt evt. bisidder. Den opfølgende samtale skal være afholdt senest 6 uger efter justering af uddannelsesplanen. Ved denne samtale vurderes, om de aftalte kompetencer er eller forventes opnået som planlagt samt om eventuelle øvrige aftaler er overholdt.

Hvis ansættelsesstedet og/eller den uddannelsessøgende tandlæge vurderer, at det ikke er muligt reelt at opnå en eller flere kompetencer på det pågældende uddannelsessted, orienteres Sundhedsstyrelsen med henblik på eventuel justering af uddannelsesprogrammet for den pågældende afdeling, og ansættelsesstederne reviderer uddannelsesforløb og uddannelsesplan for den uddannelsessøgende tandlæge.

5.1 Kompetencer opnået som planlagt

Hvis det ved den opfølgende samtale konstateres, at kompetencer er opnået som planlagt i den justerede uddannelsesplan, så fortsætter den uddannelsessøgende tandlæge uddannelsesforløbet efter den justerede uddannelsesplan og der foretages løbende evaluering af den uddannelsessøgende tandlæge.

5.2 Kompetencer ikke opnået som planlagt

Hvis det ved den opfølgende samtale konstateres, at kompetencer ikke er opnået som planlagt, er mulighederne følgende:

5.2.1 Kompetencer, der kan opnås ved yderligere justering af uddannelsesplan

Hvis ansættelsesstedet vurderer, at manglende kompetencer kan opnås ved justering af uddannelsesplanen, justeres planen som beskrevet ovenfor.

5.2.2 Kompetencer, der ikke kan opnås indenfor planlagt tid

Hvis ansættelsesstedet vurderer, at manglende kompetencer ikke kan opnås indenfor den planlagte tid til uddannelseselementet, er der følgende muligheder:

- Aftale om at manglende kompetencer opnås under næste delelement af ansættelsen

Vurderer ansættelsesstedet efter drøftelse med den uddannelsessøgende tandlæge, at manglende kompetencer kan opnås i det næste delelement af uddannelsen, kan ansættelsesstedet aftale med ansættelsesstedet for næste delelement, at opnåelse af de manglende kompetencer skal indgå i uddannelsesplanen for næste delelement. Aftalen mellem de to ansættelsessteder skal foreligge skriftligt.

Det oprindelige ansættelsessted sender aftalen til Sundhedsstyrelsen, som godkender aftalen.

- Aftale om at manglende kompetencer opnås under forlænget ansættelse på samme afdeling

Vurderer ansættelsesstedet efter drøftelse med den uddannelsessøgende tandlæge, at manglende kompetencer bedst opnås ved forlængelse af ansættelsen, kan der indgås aftale herom. Aftalen skal være skriftlig og indeholde en justeret uddannelsesplan med plan for, hvornår og hvordan de manglende kompetencer opnås. Den forlængede ansættelse skal godkendes af Sundhedsstyrelsen.

- Aftale om at manglende kompetencer opnås under forlænget ansættelse på anden afdeling

Vurderer ansættelsesstedet og den uddannelsessøgende tandlæge, at manglende kompetencer bedst opnås ved forlængelse af ansættelsen på anden afdeling, kan der indgås aftale herom. Aftalen skal indeholde en justeret uddannelsesplan for, hvornår og hvordan manglende kompetencer opnås.

Forlænget ansættelse godkendes af Sundhedsstyrelsen og af den afdeling, som modtager den uddannelsessøgende tandlæge under den forlængede ansættelse.

Forlænget ansættelse kan kun finde sted på anden afdeling, hvor der foreligger et godkendt uddannelsesprogram, og hvor den reviderede uddannelsesplan kan godkendes.

5.2.3 Forlængelse af ansættelser som følge af manglende kompetencer

Ansættelse i introduktionsstilling/det enkelte element af en introduktionsstilling og ansættelser i de enkelte elementer i hoveduddannelsen kan maksimalt forlænges med 50 % af den planlagte tid. Fravigelse herfra kan beslattes af Sundhedsstyrelsen, når der foreligger særlige grunde.

Ved en forlænget ansættelse gælder samme ansættelsesvilkår som for den oprindelige ansættelse i uddannelsesstillingen.

Ved behov for forlænget ansættelse påhviler det uddannelsesstedet at finde en praktisk løsning på eventuelle problemstillinger i forhold til uddannelsesstedets uddannelseskapacitet.

5.2.4 Kompetencer, der ikke kan opnås

Hvis ansættelsesstedet vurderer, at den uddannelsessøgende tandlæge, trods justeringer af uddannelsesplanen, ikke kan opnå de krævede kompetencer, godkendes uddannelseselementet ikke af ansættelsesstedet. Meddelelse herom sendes til den uddannelsessøgende tandlæge og til Sundhedsstyrelsen.

I meddelelsen skal angives de væsentligste grunde til at uddannelsesforløbet ikke har kunnet godkendes. Der skal i videst muligt omfang henvises til eksisterende dokumentation – mødereferater, evalueringsreferater, justerede uddannelsesplaner o. lign. – der belyser uddannelsesforløbet og bestræbelserne for at opnå de krævede kompetencer. Endvidere skal den uddannelsessøgende tandlæge gøres bekendt med klageadgangen, jf. afsnit 7.

Hvis et ansættelsessted vurderer, at ansættelsesforholdet ikke kan fortsætte indtil udløb af ansættelsen og ønsker at opsiges den uddannelsessøgende tandlæge, gælder almindelige ansættelsesretlige regler. Ved opsigelsen ophører ansættelsesstedets uddannelsesmæssige forpligtelser.

6. Obligatorisk teoretisk uddannelsesprogram og kompetencevurdering

I henhold til § 8 i Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1020 af 26. august 2010 om uddannelse af specialtandlæger indgår et teoretisk uddannelsesprogram for det enkelte speciale.

Ved fravær fra et tilmeldt kursus, der udgør mere end 10 % af den fastsatte varighed af kurset, godkendes kurset ikke. Godkendelse af kurset kræver desuden, at kursisten har deltaget aktivt, har afleveret eventuelle opgaver til tiden og har demonstreret eventuelle færdigheder, som skal opnås på kurset.

Hvis kurset ikke godkendes, skal kursuslederen vurdere, hvilke af de kompetencer, der skal opnås i løbet af kurset, som den pågældende mangler at opnå. Derefter skal hovedkursuslederen sammen med den uddannelsessøgende tandlæge samt ansættelsesstedet planlægge, hvordan de manglende kompetencer skal opnås.

Manglende kompetencer vil kunne opnås på følgende måder:

- den uddannelsessøgende tandlæge deltager i tilsvarende kursus (kun i den del af kurset, som den pågældende ikke tidligere har deltaget i, eller ikke er bestået)
- den uddannelsessøgende tandlæge opnår de manglende kompetencer ved selvstudium, som planlægges sammen med kursuslederen
- den uddannelsessøgende tandlæge opnår den/de manglende kompetencer under den resterende kliniske uddannelse. Opnåelse af manglende teoretiske kompetencer på et ansættelsessted forudsætter, at ansættelsesstedet kan tilbyde læring og evaluering i forhold til de manglende kompetencer.

Når kursuslederen sammen med den uddannelsessøgende tandlæge har planlagt, hvordan manglende kompetencer skal opnås, er ansættelsesstedet ansvarlig for at justere uddannelsesplanen i samarbejde med den uddannelsessøgende tandlæge.

7. Klageadgang

Der kan klages over uddannelsesmæssige forhold på den enkelte afdeling til Sundhedsstyrelsen. Der kan klages til Ministeriet for Sundhed- og Forebyggelse over afgørelser fra Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsen, den 17. juli 2012

BIRTE OBEL

/ Thomas Clement